

Zpráva o činnosti za období 2018/2019

Centrum
pro lidská práva
a demokracii

Centrum pro lidská práva a demokracii vzniklo v září 2009 jako nezávislá nezisková instituce zabývající se multidisciplinárním výzkumem lidských práv. Do konce roku 2011 působilo Centrum pod patronací Mezinárodního politologického ústavu Masarykovy univerzity, v květnu 2012 se Centrum pro lidská práva a demokratizaci, jak se do roku 2019 nazývalo, stalo občanským sdružením, které se následně na základě zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, stalo spolkem (IČO: 22610855). Na činnosti Centra se od počátku akademického roku 2018/2019 do konce roku 2019 podílelo 18 členů, 5 spolupracovníků a 16 stážistů (uvádění stážisté pro období 1.11.2018–31.10.2019). Tato výroční zpráva byla zpracována za období 1.9.2018 až 31.12.2019.

Členové: Jan Lhotský, Monika Hanych, Nela Černota, Hubert Smekal, Nikola Klímová, Veronika Čáslavová, Tomáš Ladňák, Kamila Uvírová, Barbora Valíková, Jana Šulcová, Helena Kopecká, Kateřina Šimonová, Lucie Nechvátalová, Lukáš Hoder, Kateřina Studecká, Helena Bončková, Irena Kaletová, Martin Pracný

Spolupracovníci: Linda Janků, Veronika Bílková, Kateřina Šimáčková, Michal Ošcipovský, Douglas Radcliff

Stážisté: Katarína Hukelová, Barbora Valíková, Zuzana Malá, Karolina Michková, Sabina Škrobánková, Tereza Žuffová-Kunčová, Eva Drhlíková, Dominika Beňková, Aneta Boudová, Eva Dokoupilová, Aneta Frodlová, Zdeněk Nevřivý, Gabriela Štvrtnonová, Zuzana Zajíčková, Martin Pracný, Nikola Klímová (uvádění stážisté pro období 1.11.2018–31.10.2019)

Publikační činnost

A) Publikace Centra

1) Bulletin lidských práv

Centrum vydává měsíčně *Bulletin lidských práv*, který přináší informace a krátké analýzy otázek spojených s lidskými právy a demokracií, a to ve čtyřech oblastech: Mezinárodní trestní spravedlnost, Evropský systém ochrany lidských práv, Mezinárodní politika, byznys a lidská práva, Česká republika a lidská práva.

V období od září 2018 do prosince 2019 bylo publikováno celkem 14 Bulletinů v češtině (čísla 7–10/2018 a 1–10/2019).

2) V4 Human Rights Review

Centrum vydává čtvrtletně V4 Human Rights Review, který přináší články od přispěvatelů z univerzitních či akademických lidskoprávních center ze čtyř zemí skupiny V4 (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko), shrnující a zhodnocující vývoj lidskoprávní situace v zemi za dané období. Projekt je podporován Mezinárodním visegrádským fondem.

Instituce spolupracující na projektu (v angličtině):

- Czech Republic: Czech Centre for Human Rights and Democracy
- Hungary: Eötvös Loránd University, Faculty of Social Sciences, Department of Human Rights and Politics

- Poland: Adam Mickiewicz University in Poznań, Faculty of Law and Administration
 - Slovakia: Comenius University in Bratislava, UNESCO Chair for Human Rights and Education
- V období od září 2019 do prosince 2019 byly zveřejněny celkem dvě publikace v angličtině (čísla 1–2/2019).

3) Czech Republic Human Rights Review

V roce 2019 vydalo Centrum jedno číslo publikace *Czech Republic Human Rights Review*, která prezentuje informace o vývoji lidských práv v ČR za uplynulé období.

B) Publikace členů Centra

- ČÁSLAVOVÁ, Veronika. Robert Mugabe aneb Všechno, co by měl africký diktátor dokázat [online]. Security outlines. 7. září 2019. Dostupné z: <http://www.securityoutlines.cz/robert-mugabe-aneb-vsechno-co-by-mel-africky-diktator-dokazat/>
- ČÁSLAVOVÁ, Veronika. První rusko-africký summit aneb perspektivní přátelství do příštího desetiletí [online]. Security outlines. 11. květen 2019. Dostupné z: <http://www.securityoutlines.cz/prvni-rusko-africky-summit-aneb-perspektivni-pratelstvi-do-pristiho-desetileti/>
- HANYCH, Monika. Mediální reprezentace českého vrcholného soudnictví a vliv soudce na medializaci soudních rozhodnutí. Mediální studia / Media Studies, Praha: FSV, UK, 2018, Neuveden, č. 1, s. 86-114. ISSN 1801-9978.
- HANYCH, Monika a BENÁK, Jaroslav. Limity omezování politických projevů na sociálních sítích. In Zuzana Vrbová. Stačí právo držet krok? Dynamika společnosti a vědy na začátku 21. století. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2019. s. 134-143, 10 s. ISBN 978-80-87439-40-1.
- JANKŮ, Linda. Vylučující klauzule dle čl. 1F Úmluvy o právním postavení uprchlíků: možnosti a podmínky její aplikace vůči osobám podezřelým z terorismu. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2018. xxx, 382. ISBN 9788075983343.
- JÍLEK, Dalibor a Linda JANKŮ. Právní postavení nezletilého uprchlíka. Vydání první. Praha: Leges, 2019. 230 stran. ISBN 9788075023360.
- KOSAŘ, David, Jan PETROV, Katarína ŠIPULOVÁ, Hubert SMEKAL, Ladislav VYHNÁNEK a Jozef JANOVSÝ. Domestic Judicial Treatment of European Court of Human Rights – Beyond Compliance. 1. vyd. Oxon: Routledge, 2020. 282 s. ISBN 978-0-367-36116-7. GA16-09415S, projekt VaV.
- LHOTSKÝ, Jan. Umělá inteligence a lidská práva – obor budoucnosti? Jiné právo, 2020.
- LHOTSKÝ, Jan. The International Criminal Court and Syria: the Absence of Jurisdiction and the Pressing Need for International Criminal Justice. Leiden: Brill, 2019. s. 148-162, 15 s. The Rome Statute of the ICC at Its Twentieth Anniversary: Achievements and Perspectives. ISBN 978-90-04-37939-8.
- LHOTSKÝ, Jan. Sedm let konfliktu v Sýrii: jak na mezinárodní trestní spravedlnost? Bulletin Centra pro lidská práva a demokratizaci, Brno, 2018, roč. 2018, č. 2, s. 8-13. ISSN 1804-2392.
- LHOTSKÝ, Jan. The 2018 Activation of the Crime of Aggression: To the Hague Dock for Invading a Country? In Czech Centre for Human Rights and Democracy (Blog). Brno: Centrum pro lidská práva a demokratizaci, 2018.
- SMEKAL, Hubert a Ladislav VYHNÁNEK. Determinants of Judicial Decision-Making: State of the Art and the Czech Perspective. The Lawyer Quarterly, Praha: Institute of State and Law of the Academy of Sciences of the Czech Republic, 2020, roč. 10, č. 2, s. 106-129. ISSN 1805-8396. GA17-10100S, projekt VaV.

- SMEKAL, Hubert, Ladislav VYHNÁNEK, Jan GRINC, Jan CHMEL, Jan KRATOCHVÍL, Jiří MALENOVSKÝ, Jan PETROV, Marica PIROŠÍKOVÁ, Ivo POSPÍŠIL, Vít Alexander SCHORM, Dušan SULITKA, Katarína ŠIPULOVÁ, Ján ŠTIAVNICKÝ a Michal ZEMANÍK. Beyond Compliance – Implementace rozhodnutí mezinárodních lidskoprávních těles na národní úrovni. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 253 s. Právní monografie. ISBN 978-80-7598-037-3. GA16-09415S, projekt VaV.

Konference a další aktivity

A) Odborné akce uspořádané Centrem

- 1) Dne 3. 10. 2018 uspořádalo Centrum na Právnické fakultě Masarykovy univerzity přednášku na téma "Vývoj lidských práv 2017–2018". Tematicky se přednáška zabývala mezinárodní trestní spravedlností, evropským systémem ochrany lidských práv a vývojem v České republice.
- 2) Dne 28. listopadu 2018 uspořádalo Centrum na Právnické fakultě Masarykovy univerzity panelovou diskusi na téma aktuálního stavu lidských práv v České republice s názvem "Lidská práva v ČR: Makáme?".
- 3) Dne 10. prosince 2018 uspořádalo Centrum panelovou diskusi na téma „Změny klimatu a naše práva“.
- 4) Dne 17. prosince 2018 uspořádalo Centrum na Právnické fakultě Masarykovy univerzity panelovou diskusi při příležitosti výročí 70 let od přijetí Všeobecné deklarace lidských práv. Jako panelisté vystoupili Eliška Wagnerová, Kateřina Šimáčková a Jiří Malenovský.
- 5) Dne 26. března 2019 uspořádalo Centrum besedu s Janem Kamínkem, koordinátorem českých pozorovatelských misí z Ministerstva zahraničních věcí ČR, na téma Volební pozorovatelství.
- 6) Dne 29. května 2019 uspořádalo Centrum besedu s Danielem Janečkem na téma Transgender osoby.
- 7) Dne 30. září 2019 uspořádalo Centrum besedu na téma Násilí na ženách a domácí násilí, které se zúčastnila mj. zmocněnkyně vlády pro lidská práva Helena Válková.
- 8) Dne 1. října 2019 uspořádalo Centrum na Právnické fakultě Masarykovy univerzity přednášku na téma "Vývoj lidských práv 2018–2019". Přednáška a následná diskuze se tradičně zabývala vývojem ve čtyřech oblastech – mezinárodní trestní spravedlnost, evropský systém ochrany lidských práv, mezinárodní politika, byznys a lidská práva, a vývoj v České republice.

B) Aktivní účast členů Centra na konferencích

- HANYCH, Monika a Jaroslav BENÁK. Public Opinion & Media Coverage vis-à-vis the Judicial Independence of the Czech Constitutional Judges. In ECPR 2018 General Conference. 2018.
- KLÍMOVÁ, Nikola. "The Ethics of Trials at International Criminal Courts: Are They Any Good?". In Czech the Slovaks Conference. The Cambridge University Czech & Slovak Society, Cambridge. Březen 2019.
- KLÍMOVÁ, Nikola. New Technologies: New Challenges for Democracy and International Law. In Eighth Cambridge International Law Journal Conference. Cambridge International Law Journal, Cambridge. Duben 2019.
- KLÍMOVÁ, Nikola. Cambridge Arbitration Day. Cambridge University - Faculty of Law - Graduate Law Society, Cambridge. Březen 2019.
- KLÍMOVÁ, Nikola. Asset freeze and recovery of damage to victims of torture in national jurisdiction. In The Cambridge Pro Bono Project, The Cambridge Pro Bono Project, Cambridge University - Faculty of Law.

- PRINCEN, Sebastiaan, Hubert SMEKAL a Robert ZBÍRAL. Mapping the scope for flexible implementation in EU legislative acts. In Integrating Diversity in the European Union Online Mid-term Conference. 2020. 822304
- SMEKAL, Hubert a Nino TSERETELI. The ECtHR Reform in Light of Exit–Voice–Loyalty Framework. In ECPR General Conference, Wroclaw. 2019.
- ŠIPULOVÁ, Katarína, Hubert SMEKAL a Jozef JANOVSÝ. Beyond compliance – Domestic judicial implementation of the international human rights case law. In AHRI Conference, Edinburgh. 2018. GA16-09415S, projekt VaV.
- TSERETELI, Nino a Hubert SMEKAL. Explaining Conflicting Tendencies of Politicisation and Judicialisation: The Case of the ECtHR. In Joint Sessions UCL Mons. 2019.
- VIKARSKÁ, Zuzana, Jan EXNER a Monika HANYCH. ČSESP: PhD Workshop 2019. 2019.

Kurzy vyučované členy a spolupracovníky Centra

- **JANKŮ, Linda** (PrF MU)

Azylové a migrační právo

Azylový moot court

Mezinárodní právo veřejné II - seminář

Mezinárodní smlouva v mezinárodním, evropském a vnitrostátním právu

Právní klinika uprchlického práva I

Public International Law: Alternative Seminar

- **SMEKAL, Hubert** (FSS MU)

EU Law and European System of Human Rights Protection

Evropská unie a lidská práva

Human Rights, Democratization and Global Justice

Introduction to Social Research

Judicializace mezinárodní politiky

Klíčové rozsudky ESD a jejich význam pro evropskou integraci

Rozšiřování EU

Ústavní spory u ESD

Úvod do evropského práva

Úvod do studia lidských práv

What's new in the EU

Základy analýzy v Evropských studiích

- **HANYCH, Monika** (PrF MU)

Vybraná témata mediálního práva

Mediální právo

Rétorika pro právníky

Praxe řízení před ESLP

Působení základních práv a svobod v právním řádu (PF UK)

Další aktivity členů a spolupracovníků Centra

Členství v dalších organizacích:

- Hubert Smekal – Berkeley Center on Comparative Equality & Anti-Discrimination Law, Česká společnost pro evropské a srovnávací právo, Rada vlády pro lidská práva
- Jan Lhotský, Česká společnost pro mezinárodní právo, Česká společnost pro evropské a srovnávací právo
- Katarína Hukelová – Transparency International Slovensko, dobrovolnická činnost
- Katarína Uvírová – SPOLU – vedoucí kognitivních tréninků
- Lucie Nechvátalová – Česká společnost pro evropské a srovnávací právo
- Monika Hanych – Česká společnost pro evropské a srovnávací právo – tajemnice
- Veronika Čáslavová, Security Outlines, zástupce šéfredaktora, redaktorka, editorka sociálních sítí

Vyžádané přednášky:

- LHOTSKÝ, Jan. Mezinárodní trestní soud a zločin agrese. In Blok expertů 2019 (CARITAS). 2019.

Uspořádání konference:

- ČÁSLAVOVÁ, Veronika, Odbor rovnosti žen a mužů (Úřad vlády ČR). „Násilí na ženách a domácí násilí: Co nám může přinést Istanbulská úmluva?“
- HANYCH, Monika. AI a technologie vs. právníci. Komu patří budoucnost? 2019.
- ŠTĚPÁNÍKOVÁ, Markéta, Terezie SMEJKALOVÁ, Martin ŠKOP, Michal MALANÍK a Monika HANYCH. Qualitative Research in Law Conference. 2018.
- VIKARSKÁ, Zuzana a Monika HANYCH. Kariéra v EU, aneb pracovní možnosti českých právníků (konference ČSESP). 2019.
- VIKARSKÁ, Zuzana, Jan EXNER a Monika HANYCH. Konference ČSESP & MZV 2019: Brexit jako zrcadlo Evropy. 2019.

Finanční údaje za rok 2019

A) přehled o majetku a závazcích

uvedeno v tis. Kč

<i>Majetek</i>	Běžné účetní období	Minulé účetní období
01 Dlouhodobý nehmotný majetek		
02 Dlouhodobý hmotný majetek		
03 Finanční majetek		
04 Peněžní prostředky v hotovosti a ceniny		
05 Peněžní prostředky na bankovních účtech	402	166
06 Zásoby		
07 Pohledávky		
08 Úvěry a zápůjčky poskytnuté		
09 Ostatní majetek		
10 Majetek celkem	402	166
<i>Závazky</i>		
01 Závazky	5	153
02 Úvěry a zápůjčky přijaté		
03 Závazky celkem	5	153
99 Rozdíl majetku a závazků	397	13

B) přehled o příjmech a výdajích

uvedeno v tis Kč

<i>Příjmy</i>	Běžné účetní období			Minulé účetní období		
	Hlavní	Hospodářská	Celkem	Hlavní	Hospodářská	Celkem
01 Prodej zboží			0			0
02 Prodej výrobků a služeb			0			0
03 Příjmy z veřejných sbírek			0			0
04 Přijaté peněžní dary mimo veřejné sbírky	21		21			0
05 Přijaté členské příspěvky			0			0
06 Dotace a příspěvky přijaté z veřejných rozpočtů	381		381	166		166
07 Ostatní			0			0
08 Průběžné položky			0			0
09 Kursové rozdíly			0			0
10 Příjmy celkem	402	0	402	166	0	166
<i>Výdaje</i>						
01 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek			0			0
02 Materiál			0			0
03 Zboží			0			0
04 Služby	97		97	15		15
05 Mzdy	91		91			0
06 Pojistné za zaměstnance a zaměstnavatele			0			0
07 Ostatní osobní výdaje			0			0
08 Ostatní			0			0
09 Průběžné položky			0			0
10 Kursové rozdíly			0			0
11 Výdaje celkem	188	0	188	15	0	15
99 Rozdíl příjmů a výdajů	214	0	214	151	0	151